

El Pacte no fa marxa enrere

JOAN CELIÀ
 Juliol de 1999. Els signants del Pacte de Progrés arriben al Govern. D'esquerra a dreta, Munar (UM), Sampol (PSM-Entesa Nacionalista), Antich (PSIB) i Grosske (EU).

El Pacte de Progrés ha decidit ajornar qualsevol possible divergència clau. No hi ha terminis per arribar a un acord sobre la matèria de disputa, l'urbanisme, però la intenció és no trencar.

En síntesi la situació es podria definir així: UM vol que sigui el Consell (els consells, tots) el que decideixi l'estructuració territorial i urbanística de cada illa. Per això prepara el pla territorial de Mallorca. Fins que el plenari del Consell hagi aprovat aquest pla, UM ha impulsat –i la institució ha aprovat–, la famosa moratòria urbanística. Un instrument purament cautelar per després, amb el pla, dissenyar el model. L'esquerra no s'oposa de principi a aquest plantejament, però vol que sigui efectiu un veritable canvi de model de creixement urbanístic. Quan Munar va anunciar la seva moratòria, l'esquerra quedà decebuda i molesta. Molesta perquè UM no va voler negociar-la prèviament amb els membres del Pacte, tot i que UM argumenta en contra que tampoc no es pactà, per exemple, l'ecotaxa. I decebuda perquè la moratòria no impedia la construcció d'habitatges unifamiliars, ni, al seu parer, protegia totalment el sòl rústic. D'aquesta manera, el Govern balear (PSIB, PSM, EU i Els Verds) decretà, al cap de dues setmanes de l'actuació del Consell mallorquí, la seva moratòria com a passa cautelar per a la futura reforma de les Directrius d'Ordenació Territorial (de totes les Balears). Tot i que la moratòria governamental no és cap revolució quant a impediments constructius, sí que mostra una intenció clara de fer del sòl rústic un element que cal protegir moltíssim, cosa que fa molt complicada la construcció de qualsevol obra, incloses naturalment les construccions unifamiliars. Sens dubte, és una divergència (tot i que l'explicació és sintètica) fonamental entre UM i l'esquerra. Afecta tant la forma com el fons.

Quant a la forma, és una disputa entre dues maneres d'entendre aquesta qües-

tió, tan essencial a les Balears: una diu que és responsabilitat del Govern i del Parlament balear i, segons l'altra, són els consells insulars els òrgans competents. Quant al fons, es tracta d'una divergència del model futur.

Aquest és el bessó (i cal repetir que aquesta explicació és necessàriament esquemàtica) de la disputa viscuda durant aquest estiu.

És possible fora de les Illes no s'acabi d'entendre bé que una qüestió aparentment menor pugui crear tanta tensió. Però el fet és que en territoris tan petits, com cadascuna de les Illes Balears, sotmesos a una pressió urbanística brutal, la construcció és poder i diners. Qui té la potestat –per dir-ho vulgarment–, de decidir on, què, com i quant es pot construir és el que té el poder per canalitzar la manera de moure molt milers de milions d'euros l'any. La construcció és una part fonamental de l'economia. La institució responsable d'ordenar-lo és la que té el poder. Aquesta és la qüestió.

Acord sense acord. En aquest moment la crisi no s'ha tancat. Està en "moratòria" d'accions. En suspens. L'acord al qual han arribat els membres del Pacte és senzillament el que es podia esperar. Tot i així hi ha algun incís d'alguna solució possible.

El divendres dia 14, la direcció d'UM va fer una conferència de premsa en la qual es va assegurar que no pensaven cedir gens ni mica en el fons de la qüestió. No permetrien que fos el Parlament el que "envaís" competències pròpies del Consell insular de Mallorca. En el Govern balear, aquestes manifestacions van caure molt malament. Tot i això, la direcció d'UM va deixar obert un canal per a l'aproximació. Explicava Maria Antònia Munar que el seu partit no es

negaria, "naturalment", a debatre i negociar tot el que fes falta amb l'esquerra, però en el "si del Consell" i en el "marc del pla territorial de Mallorca". És a dir, a partir de l'acceptació per part del Govern balear que l'àmbit en el qual s'ha de discutir el futur model urbanístic de les Balears no ha de ser el Parlament, sinó cadascun dels consells insulars.

El dimarts dia 18 el Parlament balear va celebrar la primera sessió després de les vacances d'estiu. A la sala dels passos perduts aquest setmanari va poder parlar amb tres dirigents dels partits d'esquerra governamental, PSIB, PSM i EU. Tot tres coincidiren, per separat, a dir que el que importa no és el com (si al Parlament o als consells), sinó el què, és a dir, el fons del problema, el model.

Per tant, podria ser que l'àmbit d'acord sigui aquesta acceptació, que segons sembla (tractant-se d'una qüestió tan enrevessada convé guardar-se amb salut) comparteixen tots els membres del Pacte. És a dir, que sigui en l'àmbit dels consells on es resolgui el pla territorial de cada illa i, en conseqüència, el model de futur de les Balears no sigui unitari, sinó d'acord amb la representació –i, per tant, als interessos polítics– que cada partit té en cada illa. Òbviament la representació diversa que hi ha en cada consell significa que si bé probablement els models poden ser semblants, no han de ser iguals.

Després de dos mesos de crisi constant, amb un *in crescendo* de declaracions cada vegada més tenses, Francesc Antich i Maria Antònia Munar escenificaren un intent de tranquil·lització dels ànims. Per això comparegueren davant els mitjans el dia 19. Digueren que a causa de la crisi internacional previsible provocada per l'atemptat de l'11 de setembre a Nova York, calia estrènyer relacions entre institucions i deixar la resolució de les "petites divergències" (paraules de Munar) –com el model urbanístic–, per a moments futurs, i tots dos manifestaren que el pacte no es trencaria. Antich, per la seva banda, assegurà que a pesar del tàcit ajornament de la solució, aquesta serà perseguida, "i aconseguida", durant aquesta legislatura.

Miquel Payeras

GANDIA
2001

VENDA D'ENTRADES

* Venda del 24 de setembre al 2 d'octubre
Casa de Cultura Marquès de Canzales de Gaurós
Horari: 17.00 a 19.00 h / 17.00 a 20.00 h
de dilluns a divendres

* Venda del 2 al 6 d'octubre
Casa de Cultura Marquès de Canzales de Gaurós
Horari: 17.00 a 19.00 h / 17.00 a 20.00 h
dijous i divendres
Matari, des de les 21.30 fins a l'Inici de l'actuació

fira i
FESTES

del 2 al 7 d'octubre

AJUNTAMENT DE GANDIA